

## บทที่ ๑

### บทนำ

#### ๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระแสความเจริญทางเทคโนโลยีและการสื่อสารที่ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทางสภาวะแวดล้อมและวิถีชีวิตของคนในสังคมอย่างมากทำให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมาหลายด้าน เช่น สิ่งแวดล้อม, ปัญหายาเสพติด, ปัญหาโรคเอดส์ ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้เกิดขึ้นเนื่องจากความไม่สมดุลกันระหว่างความเจริญทางเทคโนโลยีและการสื่อสารกับความเจริญก้าวหน้าทางการศึกษาของคนไทยทำให้รัฐบาลไทยต้องเปลี่ยนนโยบายการพัฒนาประเทศ จากที่เคยมุ่งเน้นการพัฒนาด้านเศรษฐกิจมาเป็นการพัฒนาคนแทน ดังนั้น ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบจึงได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคนเป็นพิเศษโดยกำหนดให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ท่านได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับครูไว้ว่าสนใจมาก “ครูเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาสติปัญญาของเยาวชนในชาติครูเป็นบุคคลที่สำคัญและมีความหมายอย่างมากต่อกระบวนการให้การศึกษาเพราะถ้าปราศจากครูซึ่งเป็นผู้สอนการศึกษาหาความรู้ของเยาวชนจะมีความยากลำบากขึ้นต้องใช้เวลาอย่างมากในการเรียนรู้แต่ถ้าได้ครูผู้สอนที่ดีมีความตั้งใจสอนและมีความรู้ดี มีวิธีการถ่ายทอดที่เหมาะสมจะช่วยให้การศึกษาบรรลุเป้าหมายได้สะดวกรวดเร็วและง่ายขึ้นซึ่งแนวพระราชดำรินี้สอดคล้องกับมาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ให้ความหมายของครูว่า “ครูเป็นบุคลากรวิชาชีพ ซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

นอกจากนี้สมัชชาเด็กให้ความเห็นเกี่ยวกับครูที่พวกเขาต้องการว่า “คือ” ครูที่ดี มีเหตุผล มีศีลธรรม ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย มีความมั่นใจในตัวเองพร้อมที่จะเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำไม่ลำเอียงไม่ข่มขู่แต่คอยเอาใจใส่ดูแลให้กำลังใจไม่ลงโทษด้วยวิธีรุนแรง ไม่ใช้อารมณ์ มีวิธีการสอนที่สนุกสนานไม่สอนเร็วหรือช้าเกินไป ไม่ให้งานมาก และครูจะต้องมีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสเป็นกัลยาณมิตรกับเด็ก”<sup>๑</sup>

---

<sup>๑</sup> ยนต์ ชุ่มจิต, *ความเป็นครู*, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๙), หน้า ๑๖.

จากความคาดหวังของสังคม และบุคลากรหลายระดับที่หวังให้ครูมีบทบาทหน้าที่สำคัญและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นแบบอย่างและเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศและพัฒนาพลเมืองของชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศทั้งทางด้านคุณธรรมความรู้และความสามารถต่าง ๆ แต่ก็ยังมีครูบางคนที่ยพยายามประพฤติปฏิบัติตนผิดวินัยจรรยาบรรณของครูที่ดีเป็นที่เสื่อมเสียต่อสถาบันวิชาชีพครูเป็นอย่างมากดังที่เป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์อยู่บ่อย ๆ เช่น ครูลงโทษนักเรียนด้วยวิธีรุนแรง ครูข่มขืนและทำอนาจารลูกศิษย์ครูขายยาเสพติด ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้เป็นพฤติกรรมที่ร้ายแรงที่สุด ที่นักเรียนทุกคนไม่พึงประสงค์ให้มีในตัวครู

แต่ยังมีพฤติกรรมบางอย่างที่ครูทำ ๆ ไป ไม่ว่าจะเป็นครู ที่โรงเรียนอื่น ๆ ชอบประพฤติปฏิบัติด้วยความเคยชิน เป็นพฤติกรรมที่นักเรียนไม่พึงประสงค์ให้ครูกระทำเช่นกัน ได้แก่ ด้านการสอน ครูสอนโดยยึดตัวครูเป็นสำคัญครูเป็นใหญ่แต่เพียงผู้เดียว ครูเป็นคนถูกเสมอครูไม่เคยเป็นผู้ผิด ด้านวิชาการ ครูสอนแต่ในตำราเรียนครูมีความรู้แคบไม่กว้างไกล ด้านสุขภาพกายและจิตใจ ครูชอบใช้อารมณ์ แสดงอารมณ์ฉุนเฉียวกับนักเรียนโดยไม่มีเหตุผล ด้านมนุษยสัมพันธ์ พูดจากับนักเรียนด้วยถ้อยคำที่ไม่สุภาพใช้คำที่รุนแรง ด้านบุคลิกลักษณะ ครูบางคนแต่งกายไม่สุภาพนั่งกระโปรงสั้นเกินไปด้านการอบรมและการปกครอง ครูไม่ค่อยให้ความยุติธรรมกับนักเรียนเท่าที่ควร ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ครูบางคนไม่ค่อยมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ชอบละทิ้งหน้าที่และเข้าสอนไม่ตรงเวลา<sup>๒</sup>

พฤติกรรมเหล่านี้ส่งผลต่อภาพพจน์ที่ดีของครูในสายตาของนักเรียนที่มองว่าครู คือ แม่พิมพ์ที่เป็นต้นแบบที่ดีของพวกเขาเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจและต้องการทราบความคิดเห็นและความต้องการของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นพลเมืองของพวกเขาตามที่พวกเขาพึงประสงค์ และผู้วิจัยก็เป็นครูสนับสนุนการสอนรับทราบความต้องการของเขาเพื่อจะได้นำผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มาปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเพื่อให้เกิดผลดีต่อการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

---

<sup>๒</sup>สมน อมรวิวัฒน์, สมบัติพิพัยของการศึกษาไทย, (กรุงเทพมหานคร:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๕), หน้า ๔.

## ๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามปัจจัยพื้นฐาน

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

## ๑.๓ ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขต ดังนี้

### ๑.๓.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ มีเนื้อหา ๙ ด้าน ดังนี้

- ๒.๑. ครูต้องรักและเมตตาศิษย์
- ๒.๒. ครูต้องอบรม สั่งสอนฝึกฝน สร้างเสริมความรู้
- ๒.๓. ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์
- ๒.๔. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ
- ๒.๕. ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง
- ๒.๖. ครูย่อมพัฒนาตน ทั้งในด้านวิชาชีพ
- ๒.๗. ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู
- ๒.๘. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางสร้างสรรค์
- ๒.๙. ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ

### ๑.๓.๒ ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ผู้บริหาร และครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน ๓ โรงเรียน มีจำนวนประชากร ๓๒๐ คน

### ๑.๓.๓ ขอบเขตด้านสถานที่

สถานที่ดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่

๑. โรงเรียนมัธยมวัดด่านสำโรง
๒. โรงเรียนมัธยมวัดตำหนักวัดเทพที่ ๖๕
๓. โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์

### ๑.๓.๔ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ผู้วิจัยจะดำเนินการวิจัยตั้งแต่เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ รวมเป็นระยะเวลา ๖ เดือน

### ๑.๓.๕ ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

๑. ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ, อายุ, วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน
๒. ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง ๙ ด้าน ได้แก่ ๑) ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ ๒) ครูต้องอบรม สั่งสอนฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ๓) ครูต้องประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ ๔) ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ ๕) ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง ๖) ครูย่อมพัฒนาตน ทั้งในด้านวิชาชีพ ๗) ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู ๘) ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชน ในทางสร้างสรรค์๙) ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ

## ๑.๔ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๔.๑ คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นอย่างไร

๑.๔.๒ เปรียบเทียบคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานที่แตกต่างกัน

๑.๔.๓ ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ มีอะไรบ้าง

## ๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

๑.๕.๑ ครูที่มีเพศต่างกัน มีคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ที่ต่างกัน

๑.๕.๒ ครูที่มีอายุต่างกัน มีคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ที่ต่างกัน

๑.๕.๓ ครูที่มีวุฒิการศึกษา ต่างกัน มีคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ที่ต่างกัน

๑.๕.๓ ครูที่มีประสบการณ์ทำงาน มีคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ที่ต่างกัน

## ๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

**จรรยาบรรณวิชาชีพครู** หมายถึง ประมวลมาตรฐานความประพฤติที่ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องประพฤติปฏิบัติเป็นแนวทางให้ผู้ประกอบวิชาชีพปฏิบัติอย่างถูกต้องเพื่อผดุงเกียรติและสถานะของวิชาชีพนั้นก็ได้ผู้กระทำผิดจรรยาบรรณ จะต้องได้รับโทษโดยวากกล่าว ตักเตือน ถูกพักงาน หรือถูกยกเลิกใบประกอบวิชาชีพได้

**คุณลักษณะ** หมายถึง เครื่องหมายหรือสิ่งที่ชี้ให้เห็นความดี หรือลักษณะที่ดีของครูและเป็นลักษณะที่ต้องการของสังคม มีความรักและความเมตตาต่อศิษย์ มีความเสียสละ หมั่นเพียรศึกษา ปรับปรุงวิธีการสอน เพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ต้องมีความเข้าใจและเอาใจใส่ตัวศิษย์ทุกคน เป็นกำลังใจและช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้กับศิษย์เพื่อให้เขาเป็นคนใฝ่เรียนรู้ เป็นแบบอย่างที่ดีมีจรรยาบรรณในวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณของความเป็นครู สามารถถ่ายทอดความรู้ได้เป็นอย่างดี มีวิธีการสอนที่หลากหลาย มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความยุติธรรม ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมถึงยอมรับและเข้าใจความแตกต่างของเด็กแต่ละคนด้วย

**ผู้บริหาร** หมายถึง ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ที่รับผิดชอบตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน

**ครูสอนโรงเรียนมัธยมศึกษา** หมายถึง ครูสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการเรียน สำหรับนักเรียน หรือ นักศึกษาในสถานการศึกษาต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน มีหน้าที่ หรือมีอาชีพในการสอนนักเรียน เกี่ยวกับวิชาความรู้ หลักการคิดการอ่าน รวมถึงการปฏิบัติและแนวทางในการทำงาน โดยวิธีในการสอนจะแตกต่างกันออกไปโดยคำนึงถึงพื้นฐานความรู้ ความสามารถ และเป้าหมายของนักเรียนแต่ละคน

**ศิษย์** หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาหรือนิสิตนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการไปแล้วทุกคน

**คุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพ** หมายถึง กฎแห่งความประพฤติสำหรับสมาชิกวิชาชีพครู และมีความสำคัญต่อวิชาชีพครูเช่นเดียวกับที่จรรยาบรรณวิชาชีพครู ทั้ง ๙ ด้าน ดังต่อไปนี้

**๑. ครูต้องรักและเมตตาศิษย์** คือ ในการเรียนการสอนนั้นครูต้องรักและเมตตาศิษย์ เอาใจใส่ช่วงเหลือส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์เสมอด้วยความปรารถนาในอันที่จะก่อให้เกิดผลดีต่อบุคคลอื่นมีความสุขภาพ ไตร่ตรองแสดงออกอย่างจริงใจจะเป็นผลให้พฤติกรรมที่ครูแสดงออกต่อศิษย์เป็นไปในทางสุภาพเอื้ออาทรส่งผลดีต่อศิษย์การเห็นอกเห็นใจต่อลัทธิพื้นฐานของศิษย์จนเป็นที่ไว้วางใจเชื่อถือและชื่นชมได้รวมทั้งเป็นผลไปสู่การพัฒนารอบด้าน

**๒. ครูต้องอบรม สั่งสอนฝึกฝน สร้างเสริมความรู้** คือ ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ ตั้งแต่การเลือกกำหนดกิจกรรมการเรียนที่มุ่งผลต่อการพัฒนาในตัวศิษย์อย่างแท้จริงการจัดให้ศิษย์มีความรับผิดชอบ และเป็นเจ้าของการเรียนรู้ตลอดจนการประเมินร่วมศิษย์ ในผลของการเรียนและการเพิ่มพูนการเรียนรู้ภายหลังบทเรียนต่าง ๆ ด้วยความปรารถนาที่จะให้ศิษย์แต่ละคนและทุกคนพัฒนาได้อย่างเต็มศักยภาพและตลอดไป

**๓. ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์** คือ การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเป็นการแสดงออกอย่างสม่ำเสมอของครูที่ศิษย์สังเกตรับรู้ได้เองการแสดงที่เป็นไปตามมาตรฐานแห่งพฤติกรรมระดับสูงตามค่านิยมคุณธรรมและวัฒนธรรมอันดีงาม คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับศิษย์ทั้งทางกาย วาจาและจิตใจ

**๔. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ** คือ การไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติ ปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ การตอบสนองต่อศิษย์ในการลงโทษหรือให้รางวัลการกระทำอื่นใด ที่นำไปสู่การลดพฤติกรรมที่พึงปรารถนาการเพิ่มพฤติกรรมที่ไม่พึงปรารถนา

**๕. ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้าง** คือ ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในวิชาชีพแสวงหาประโยชน์ตนโดยมิชอบ ย่อมทำให้เกิดความลำเอียงในการปฏิบัติหน้าที่

สร้างความไม่เสมอภาคนำไปสู่ความเสื่อมศรัทธาในบุคคลและวิชาชีพนั้น ดังนั้น ครูจึงต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันมิควรได้จากศิษย์ หรือใช้ศิษย์ให้ไปแสวงหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ

**๖. ครูย่อมพัฒนาตนทั้งในด้านวิชาชีพ** คือ ครูในฐานะผู้พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงต้องพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงในอนาคตการพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ วิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง อยู่เสมอ หมายถึง การใฝ่รู้ ศึกษาค้นคว้าริเริ่มสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ให้ทันเหตุการณ์ และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและเทคโนโลยี สามารถพัฒนาบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์

**๗. ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู** คือ ครูเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู ต้องมีความเชื่อมั่นในอาชีพของตนยอมทำให้ทำงานอย่างมีความสุขและมุ่งมั่นอันจะส่งผลให้อาชีพนั้นเจริญรุ่งเรืองและมั่นคง ดังนั้นครูย่อมรักและศรัทธาในอาชีพครูด้วยความเต็มใจ ครูควรตระหนักว่าอาชีพนี้เป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีความสำคัญและจำเป็นต่อสังคม ครูพึงปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและภูมิใจ รวมทั้งปกป้องเกียรติภูมิของอาชีพครู เข้าร่วมกิจกรรมและสนับสนุนองค์กรวิชาชีพครู

**๘. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู** คือ ครูพึงให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์ครูเป็นสมาชิกของสังคมใดพึงผนึกกำลังพัฒนาสังคมนั้นและเกื้อกูลสังคมรอบข้าง ในวงวิชาชีพครูผู้ประกอบอาชีพครูพึงร่วมมือและช่วยเหลือเกื้อกูลกันด้วยความเต็มใจ อันจะยังผลให้เกิดพลังและศักยภาพในการพัฒนาวิชาชีพครู และการพัฒนาสังคม ด้านการช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์การให้ความร่วมมือแนะนำปรึกษาช่วยเหลือแก่เพื่อนครูทั้งเรื่องส่วนตัว ครอบครัว และการงานตามโอกาสอย่างเหมาะสม รวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน โดยการให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางวิธีการปฏิบัติตน ปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

**๙. ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำ** คือ ครูพึงปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาวัฒนธรรมไทยให้มีความเจริญรุ่งเรืองสืบไป ตามหลักการหน้าที่สำคัญ คือ การพัฒนาคนให้มีภูมิปัญญา และรู้จักเลือกและพัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย การเป็นผู้นำในการอนุรักษ์ และพัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย

### ๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับ

๑.๗.๑ ได้ทราบถึงคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

๑.๗.๒ ทำให้ทราบถึงข้อเปรียบเทียบคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการจำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

๑.๗.๓ ทำให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรคคุณลักษณะของครูตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ